

ת"פ 34193/10/12 - מדינת ישראל נגד משה למה

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 34193-10-12 מדינת ישראל נ' למה

בפני בעניין: כב' השופט ירון מינטקביץ
מדינת ישראל ע"י המחלקה לחקירות
שוטרים

המאשימה

נגד

משה למה ע"י עו"ד דביר מנוס

הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות תקיפה ושיבוש מהלכי משפט.

על פי עובדות כתב האשום, הנאשם שירת כשוטר במשמר הגבול. ביום 8.7.10 בסמוך לשעה 17:00 השתתף הנאשם בפעילות מבצעית לאיתור שוהים בלתי חוקיים באיזור קיבוץ נתיב הל"ה, יחד עם שוטרים אחרים. הנאשם וחבריו הגיעו למטע שקדים, בו עבדו מספר פלסטינאים, ובהם מחמד עסאם (להלן: **המתלונן**), אשר עמד על סולם וקטף שקדים מעץ.

אחד השוטרים שהיו עם הנאשם ניער את הסולם עליו עמד המתלונן, עד שהמתלונן נפל ארצה. המתלונן חשש כי מדובר באזרחים הרוצים לפגוע בו וברח מהמקום והנאשם בתגובה ירה באקדחו באויר. לאחר מכן, הנאשם וחבריו השוטרים הצליחו ללכוד את המתלונן, תוך שהשתמשו בגז פלפל.

לאחר שהשתלטו השוטרים על המתלונן, ובעודו מוטל על הרצפה, כפות באזיקים ותחת השפעת גז הפלפל, ניגש אליו הנאשם ובעט בו בעצמה באגן הירכיים.

לאחר מכן כתב הנאשם דו"ח פעולה אודות מעצרו של המתלונן אך השמיט ממנו את העובדה כי ירה באקדחו במהלך הארוע. הנאשם תיאר עם חבריו השוטרים את המנעותו מלדווח על הירי, אמר להם כי ישאלו אותו על הירי יכחיש הדבר ואף הורה לאחד השוטרים להכחיש ענין הירי, אם ישאל על כך.

בשל כל אלה, הורשע הנאשם בעבירות תקיפה ושיבוש מהלכי משפט, בניגוד לסעיפים 378 ו-244 לחוק העונשין.

עמדות הצדדים

הודאת הנאשם באה במסגרת הסדר דיוני, אשר כלל תיקונים בכתב האשום ללא הסכמה בין הצדדים לענין העונש. כן

הוסכם על קבלת תסקיר שירות המבחן.

ב"כ המאשימה שם דגש על חומרת העבירות אותן עבר הנאשם והפגיעה בערכים המוגנים ועתר להשית על הנאשם עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות. בישיבת יום 2.4.14 עתרה המאשימה גם לרכיב של פיצוי למתלונן.

ב"כ הנאשם שם על הודאת הנאשם וחרטתו וכן על חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות. כן התייחס לנתוני האישים של הנאשם העולים בתסקיר שירות המבחן ולנזק אשר יגרם לו בשל הרשעתו. לאור אלה ביקש לבטל את הרשעת הנאשם ולהשית עליו של"צ. לשיטתו של ב"כ הנאשם, לו היה הנאשם מבצע המעשים כחייל בשירות סדיר ולא כשוטר מג"ב, היה הענין נפתר בהליך משמעותי בלבד.

במסגרת טעונו הגיש מכתבי הערכה שנתנו לנאשם במ/1, במ/2 ובמ/4, מהם עולה כי סיים שירותו במג"ב על הצד הטוב, היה שוטר מקצועי ומוערך וכיום לומד עיבוד שבבי ועושה חייל בלימודיו.

הנאשם ניצל את זכות המילה האחרונה. בדבריו הביע חרטה על מעשיו ואמר כי עושה מאמץ לסייע לאחיו הקטנים וכי הרשעה פלילית לא תאפשר לו לעבוד בעתיד במקצועו.

מתחם העונש ההולם - עבירת התקיפה

הנאשם תקף אדם אשר היה נתון למרותו מבלי שיכל להגן על עצמו. מדובר בהתנהגות בזויה, שיש בה ניצול בוטה של פער הכוחות שבין הנאשם לקרבנו: מצד אחד שוטר חמוש בנשק חם (אשר אף השתמש בו זמן קצר קודם לכן), אשר פעל בצוותא עם שוטרים אחרים. מצד שני אדם צעיר, כפות באזיקים ומוטל ארצה, לאחר שהופל מסולם ותחת השפעת גז פלפל.

כל חטאו של המתלונן היה בריחתו מן השוטרים, שכן סבר כי מדובר באזרחים הבאים לפגוע בו. מתיאור העובדות שבכתב האשום עולה, כי חששו של המתלונן לא היה חשש שוא, שכן כאשר הבחינו בו השוטרים כשעבד בקטיף השקדים, טלטל אחד מהם את הסולם עליו עבד המתלונן והפילו ארצה, וזאת ללא כל סיבה מלבד רצון להתנכל למתלונן.

אין בכתב האשום פירוט של החבלות אשר נגרמו למתלונן כתוצאה ממעשי הנאשם, אך ברור כי המעשה יש בו להכאיב ולהשפיל - וההשפלה קשה לא פחות מאשר הכאב הגופני.

בהתנהגותו פגע הנאשם במספר ערכים מוגנים: ראשית, הנאשם פגע בשלמות גופו של המתלונן אשר הוכה על ידו ופגע כבודו של המתלונן. כמו כן, הנאשם פגע בערך נוסף והוא תפקודה ותדמיתה של משטרת ישראל, אשר הנאשם שימש בה שוטר. התנהגותו של הנאשם יש בה לפגוע פגיעה קשה במשטרה, וליצור את הרושם כי מדובר בארגון מושחת הנוהג באלימות באזרחים חסרי מגן. במעשיו, מעל הנאשם באמון אשר ניתן בו כשוטר, אשר ניתנו בידיו סמכויות אכיפה ומעצר.

מתחם העונש ההולם את העבירה הוא מאסר בפועל, לתקופה שבין ששה חודשים לשנה וחצי.

מתחם העונש ההולם - שיבוש מהלכי משפט

במהלך מעצרו של המתלונן השתמש הנאשם באקדחו וירה באויר. כאשר מילא הנאשם דו"ח פעולה על הארוע השמיט

ענין הירי ואף תיאם הענין עם חבריו וביקש מאחד מהם להכחיש הירי, אם ישאל אודותיו.

חומרתו של מעשה זה ברורה. הנאשם השמיט ירי באויר, אשר מתיאור העובדות שבכתב האשום נראה כי היה מיותר לחלוטין, ואף תיאם עם חבריו הענין. הנאשם אף הגדיל עשות וביקש מאחד מחבריו להכחיש ענין הירי אם ישאל עליו.

דו"ח פעולה של שוטר הוא ראייה המוגשת לבתי משפט כדבר שבשגרה, מדי יום ביומו. בהליכי מעצר, בתי משפט נותנים לדו"חות אלו את מלוא המשקל. על סמך האמור בדו"ח פעולה מתקבלות החלטות שיש בהן לשלול חירותו של אדם למשך ימים, ובהליכי מעצר עד תום ההליכים אף למשך חודשים ארוכים. כתיבת דו"ח פעולה כוזב, אשר פרט מהותי מושמט ממנו במזיד על מנת להסתיר שימוש בנשק, חותר תחת תפקידו של השוטר ומהווה מעילה קשה באמון אשר ניתן בו.

הנאשם אף תיאם השמטת הירי מדו"ח הפעולה עם יתר השוטרים וביקש מאחד מהם כי ישקר ויכחיש ענין הירי, אם ישאל על כך.

מתחם העונש ההולם את העבירה נע בין מאסר לריצוי בעבודות שירות ובין שנת מאסר בפועל. ר' למשל בהקשר זה עפ"ג 32547-10-13, מדינת ישראל נ' שובל, מיום 26.3.14.

נסיבות אשר אינן קשורות בעבירה

הנאשם יליד 1990. בעת ביצוע העבירות היה כבן 20 וכיום בן 24. רווק ואין לחובתו הרשעות קודמות.

הנאשם הודה במיוחס לו מבלי שנשמעו ראיות.

מאז הארוע חלפו כארבע שנים, רובן בשל התמהמהותה של המאשימה בהגשת כתב האשום.

מתסקיר שירות המבחן עולה, כי הנאשם מתפקד באופן תקין מהבחינה התעסוקתית והחברתית. אבי הנאשם נפטר לפני כשבע שנים והנאשם לקח על עצמו לסייע למשפחתו מהבחינה הכלכלית ולמלא במידה מסוימת את תפקיד האב המנוח.

בכל הנוגע לעבירות בן הורשע הנאשם, עולה מהתסקיר כי הנאשם מקבל על עצמו אחריות למעשיו, אך מדגיש את הנזקים אשר נגרמו לו כתוצאה ממעשיו ושם דגש פחות על הפסול שבהם. להערכת השירות, העבירות אינן משקפות קווי אישיות אלימים, אלא "תגובה מצבית" לארוע. כמו כן, שירות המבחן הסיכון סבור, כי הנאשם יבצע עבירות אלימות נוספות הוא נמוך.

להערכת השירות, הרשעה תפגע בעתידו של הנאשם מהבחינה התעסוקתית ועל כן ההמלצה היא לבטל ההרשעה ולהשית על הנאשם של"צ.

דין והכרעה

המעשים בהם הורשע הנאשם קשים ומכוערים, במיוחד עבירת התקיפה. בנסיבות רגילות, היה מקום להשית עליו בגין מעשיו עונש של מאסר בפועל לריצוי ממש, מאחורי סורג ובריה, על מנת לבטא את הסלידה אותה הם מעוררים. עם זאת, לאור מכלול הנתונים ובהם חלוף הזמן מאז הארוע, גילו של הנאשם בעת הארוע, הודאת הנאשם וקבלת

האחריות מצדו וכן לאור נסיבותיו האישיות ומצבה הכלכלי של משפחתו, ראיתי לחרוג ממתחם העונש ההולם. כמו כן, בשל אותן נסיבות ראיתי לחפוף העונשים בגין עבירת האלימות ועבירת שיבוש הליכי המשפט ולהשית עליו עונש אחד בגין שתיהן, שעיקרו מאסר לריצוי בעבודות שירות ופיצוי למתלונן.

עוד הבאתי במסגרת שיקולי את עמדתה של המאשימה, אשר עתרה לעונש אשר ירוצה בעבודות שירות. אפשר ואלמלא עמדה זו, הייתי מטיל על הנאשם עונש של מאסר לריצוי ממש.

נתתי דעתי להמלצת שירות המבחן, לבטל הרשעת הנאשם. לא ראיתי כי היא יכולה לעמוד. אין ספק, כי הרשעה פוגעת באדם צעיר הנמצא בתחילת דרכו בחיים. עם זאת, אין עולה מהתסקיר נזק חריג אשר עלול להגרם לנאשם בשל הרשעתו, בודאי לא נזק העומד כנגד חמרתן של העבירות אותן עבר הנאשם. הנאשם לומד כיום עיבוד שבבי ויכול לעבוד במקומות עבודה פרטיים, אשר אינם דורשים תעודת יושר.

אוסף לענין זה, כי שתי העבירות אותן עבר הנאשם כוללות רכיב של מעילה באמון אשר ניתן בו במסגרת מילוי תפקידו. מדובר בנתון אשר אמור לעמוד לפני מעסיק עתידי, ככל שיבקש הנאשם לעסוק במקצוע אשר יש בו דרישה לחובת אמון מיוחדת. אדגיש, כי אין בהרשעת הנאשם כדי לפסול אותו מלשמש בכל תפקיד או להתקבל לעבודה. עם זאת, מדובר בנתון אותו רשאי מעסיק לשקול ובית המשפט אינו אמור למנוע ממעסיקים עתידיים את המידע על העבירות בהן נכשל הנאשם.

סיכום

לאור האמור למעלה, גוזר על הנאשם את הענשים הבאים:

א. ארבעה חודשי מאסר בפועל, אשר ירוצו בעבודות שירות. תחילת ריצוי העונש ביום 13.7.14. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד השעה 8:00 במשרדי הממונה על עבודות שירות במחוז הדרום.

ככל שיהיה צורך בשינוי מקום ההשמה או מועד תחילת הריצוי, הדבר יעשה על ידי ממונה עבודות שירות ללא צורך בצו שיפוטי נוסף.

ב. חודשיים מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור על אחת מן העבירות בהן הורשע תוך שלוש שנים מהיום.

ד. פיצוי למתלונן מחמד עסאם, עד תביעה מס' 1, בסך 3,000 ש"ח. הסכום ישולם עד ליום 1.9.14. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"א סיוון תשע"ד, 19 יוני 2014, במעמד הצדדים.